

KONCERTNI LIST
DRUŽINSKI CIKEL 2020/21 IN
FILHARMONIČNA SPLETNA UČILNICA

PETER IN VOLK

Sobota, 10. april 2021, ob 11.00

Neposredni prenos na

- www.filharmonija.si
- Facebook strani Slovenske filharmonije

IZVAJALCI:

Pihalni kvintet SLOWIND
Pripovedovalec: Tilen Artač

SPORED:

Sergej Sergejevič Prokofjev, priredba za pihalni kvintet:
PETER IN VOLK – SIMFONIČNA ZGODBA ZA OTROKE

PIHALNI KVINTET je instrumentalna zasedba glasbenikov, ki igrajo na flavto, oboo, klarinet, fagot in rog. Zvočne barve posameznih glasbil so precej različne, zato je skupen zvok zelo bogat.

PIHALA so glasbila, pri katerih se ustvari zvok tako, da glasbenik pihne zrak v ustnik. S tem zračni steber v notranjosti glasbila zaniha. Sekcijo pihal v simfoničnem orkestru sestavljajo flavte, oboe, angleški rog, klarineti in fagoti. Po navadi je sekcija razvrščena v dveh vrstah – flautisti in oboisti sedijo v sprednji, klarinetisti in fagotisti pa za njimi. Glasbenike imenujemo PIHALCI.

TROBILA so cevasta glasbila, pri katerih glasbenik s pihanjem zraka – TROBLJENJEM – povzroči vibracijo ustrezno napetih ustnic, in to se v glasbilu pretvori v zvok. Sekcijo trobil v simfoničnem orkestru sestavljajo rogovi, trobente, pozavne in tuba. Glasbenike imenujemo TROBILCI.

VOLKOVI

Kot vse druge živali ima tudi volk v naravi pomembno vlogo. Prehranjuje se z velikimi rastlinojedci (predvsem jeleni) in tako vpliva na zmanjšanje objedanja rastlin. Če bi se rastlinojedci preveč namnožili, bi snedli veliko drevesnih poganjkov in drugih rastlin, zaradi česar bi gozd propadal. V Sloveniji je okoli 130 volkov, ki živijo v 16 tropih. Trop je skupina volkov, sestavljena iz vodilnega para, samca in samice, in njunih mladičev – lahko bi jih poimenovali kar volčja družina. Da za prehrano ujamejo dovolj majhen delež živali, za bivanje potrebujejo velike površine gozda. Območje branijo pred drugimi tropi. Z volkovi iz drugih tropov se sporazumevajo s tuljenjem in tako, da v naravi z iztrebki puščajo vonjalna sporočila, s čimer sporočajo, da je ta prostor že zaseden.

Volkovi ljudem niso nevarni, ravno nasprotno – so zelo plahi in previdni. Če bi se z njimi srečali, bi se nam umaknili in hitro zbežali. Če srečamo katero koli žival, ki je nismo pričakovali, se počasi umaknemo in ostanemo mirni. Nima vsakdo takšne sreče, da bi videl ta skrivnostna bitja.

Ruski skladatelj, pianist in dirigent **SERGEJ PROKOFJEV (1891–1953)** je že zelo mlad pokazal navdušenje nad glasbo in pri devetih letih napisal svojo prvo opero z naslovom *Velikan*. Po končanem izobraževanju je veliko potoval, spoznaval svet umetnosti in seveda skladal. Med drugim je bil v Londonu, Ameriki, na Japonskem, v Parizu in drugod. Sergej Prokofjev je eden najpomembnejših skladateljev 20. stoletja in je zapustil obsežen skladateljski opus. Nekatera njegova dela so stalnica koncertnega repertoarja, npr. *Simfonija št. 1*, imenovana *Klasična simfonija*, pogosto izvajani so opera *Zaljubljen v tri oranže*, baleta *Romeo in Julija* ter *Pepelka* in mnogi klavirski koncerti, suite, zborovska in komorna dela. Pisal je tudi filmsko glasbo. Bil je prav tako odličen šahist, po točkah umeščen tik pod naziv velemojstra.

PETER IN VOLK je simfonična zgodba za otroke, ki govori o mladem, pustolovščin željnem dečku in o njegovem pogumnem boju z volkom. Je zgodba o odnosih med ljudmi, pogumu, odgovornosti, odločnosti in sodelovanju, predvsem pa zgodba o glasbi. V njej se deček Peter kljub dedkovi prepovedi odpravi na travnik pred hišo. Na travniku se šopirita in pričkata ptička in račka, v bližini za njima opreza zviti maček, še večjo nevarnost pa predstavlja požrešni volk. Peter se odloči, da volka ujame.

Delo je nastalo leta 1936 v Moskvi z namenom, da otroci prek zgodbe spoznajo različna glasbila simfoničnega orkestra. Petra predstavljajo godala, dedka fagot, ptičko flavta, račko oboa, mačko klarinet, lovce timpani, volka pa rogovi. Je največkrat izvajano skladateljevo delo. Pri nekaterih izvedbah svetovno znanih orkestrrov so med drugimi glas prispevali Sophia Loren, David Bowie, Alice Cooper in Sting.

Pihalni kvintet **SLOWIND** je bil ustanovljen pred štiriindvajsetimi leti. V tem času se je ansambel, ki izvaja praktično vsa dela standardnega repertoarja za ta sestav, profiliral v najaktivnejšega izvajalca sodobnih del, od klasikov avantgarde do najmlajših, še neveljavljenih, a zelo obetavnih avtorjev našega časa. Slowind z naročili stalno spodbuja mlade slovenske skladatelje in se rad odziva vabilom za izvedbe novitet na mnogih evropskih odrih. Obenem že vrsto let tesno sodeluje z uveljavljenimi svetovnimi skladatelji, kot so Vinko Globokar, Robert Aitken, Heinz Holliger, Jürg Wyttenbach, Vito Žuraj, Ivan Fedele, Tošio Hosokava, Nina Šenk, Uroš Rojko in drugi, ki mu posvečajo svoja dela in ga vključujejo v svoje projekte.

Slowind redno gostuje na nekaterih najpomembnejših prizoriščih sodobne glasbe.

Za dosedanje delovanje je Slowind leta 1999 prejel Župančičevo nagrado, nagrado Prešernovega sklada leta 2003 in Betettovo nagrado leta 2013.

Aleš Kacjan, flavta
Matej Šarc, oboa
Jurij Jenko, klarinet
Metod Tomac, rog
Paolo Calligaris, fagot

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Ni veliko simfoničnih orkestrov, ki bi se lahko ponašali s tako bogato in dolgoletno tradicijo kot Orkester Slovenske filharmonije. Zaradi odlične geografske lege med Alpami in Jadranom je lahko glasbena umetnost sledila vplivom tako s severa in juga kot tudi z vzhoda in zahoda.

Orkester Slovenske filharmonije se s svojimi predhodnicami Academio Philharmonicorum (1701), Filharmonično družbo (1794) in prvo Slovensko filharmonijo (1908–1913) ponosno postavlja ob bok najstarejših na svetu. Med mnogimi uglednimi umetniki, ki so postali častni člani Slovenske filharmonije, srečamo Josepha Haydna, Ludwiga van Beethovna, Niccolòja Paganinija, Johannesesa Brahmsa, Carlosa Kleiberja in številne druge. Orkester že vrsto koncertnih sezon prireja 36 abonmajskih koncertov v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, številne priložnostne koncerte in glasbene matineeje za mlade poslušalce. Predstavlja državo na mnogih gostovanjih v tujini; v zadnjih letih so bila odmevna gostovanja z Ano Netrebko, Stingom in Mišo Majskim.

V letošnjem letu je Slovenska filharmonija prenovila abonmajsko shemo:

- Filharmonični klasični koncerti (FKK)
- Same mogočne skladbe (SMS)
- Sodobne orkestrske skladbe (SOS)
- Družinski abonma (DA!)
- Sobotne izobraževalne matineeje (SIM)
- Pretežno vokalni cikel (PVC)
- Vokalno-instrumentalni program (VIP)

www.filharmonija.si